

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

AKP iktidarının yeni ekonomi modeli çerçevesinde 20 Aralık 2021 tarihinde rekor kıran döviz kurlarına yönelik düzenleme içermesi öngörülen Kur Korumalı Mevduat Sistemi, 31 Mart 2023 tarihli resmi gazetede yayınlanan faiz üst sınırının kaldırılması ile açık bir şekilde modelin iflas ettiğini tescillemiştir. 2022 yılı içerisinde Hazine'den yaklaşık 200 milyar TL'nin ödendiği Kur Korumalı Mevduat Sistemi'nin bütçe ve hazineye daha fazla yük getirmesinin önüne geçmek ve yaratacağı kalıcı ekonomik hasarların belirlenmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasını arz ederiz.

Meral Danış BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

2021 yılı ocak ayında 7,35 TL olan dolar kuru, 20 Aralık 2021 tarihine gelindiğinde 18,40 TL seviyesine ulaşmıştır. Bu durumda TL, sadece 2021 yılı içerisinde yüzde 100'ün üzerinde değer kaybetmiştir. Bu değer kaybı AKP iktidarının Türkiye'yi içerisine sokmuş olduğu büyük ekonomik kriz hatta ekonomik çöküş ile açıklanmaktadır. Üretimi ve tüketimi büyük oranda ithalata bağımlı olan Türkiye'de döviz kurlarının artışı yüksek enflasyon, yüksek işsizlik, yoksulluk, geçim sıkıntısını beraberinde getirmiştir.

Bu ekonomik tablo içerisinde Kur Korumalı Mevduat adı altında döviz kurlarını bastırmak için iktidar tarafından yeni bir sistemin icadı duyurulmuştur. Bu sistem sözde ekonomik krizin her sorunsal ayağını çözmek için ortaya konmuştur. Önce enflasyonu düşürmek için faizler baskılanmış, bu sebeple hem döviz kurları hem enflasyon Türkiye tarihinin rekorlarını kırmıştır. Bu ekonomik aklın gölgesinde, yurttaşlar TL mevduatlarından döviz mevduatlarına hızlı bir şekilde geçme eğilimi göstermiştir. Döviz kurlarının daha fazla artmasına müdahale edecek bir Merkez Bankası gücü olmadığından, ortaya Kur Korumalı Mevduat Sistemi denilen ucube bir sistem çıkarılmıştır. Kur farkını bütçeden ve Hazine'den karşılama sözü vererek döviz kurlarını kontrol altında tutma yanılgısı yalnızca 15 ay sürmüştür. Bugün itibarıyla Kur Korumalı Mevduat Sistemi'ndeki toplam miktar 1.6 Trilyon TL olup, döviz kuru karşılığı yaklaşık 85 milyar dolardır.

Resmî Gazete'de duyurularak alınan faiz üst sınırının kaldırılması kararı, Merkez Bankası'nın 85 milyar dolarının dahi olmadığı, müdahale gücünün kalmadığı ve sonuç olarak Yeni Ekonomi Modelinin iflasının ilanidir.

Hatırlanacağı üzere Yeni Ekonomi Modeli olarak sunulan ve yüksek kur seviyelerinin olumlu olduğunu savunan bu yaklaşımdan, 20 Aralık 2021 akşamı itibarıyla dolar kurunun 18,40 TL seviyesine ulaşması ile bir anda vazgeçilmiş, Merkez Bankası'nın sattığını açıkladığı 7 Milyar Dolar ile kura müdahale edilerek 11 TL seviyelerine düşürülmüştü. Aynı anda AKP Genel Başkanı, "Kur Korumalı Mevduat" olarak tanımladığı bu sistemi açıklamıştı. Bu sistem daha önce savunulduğunun aksine, Hazine'den yurttaşlara örtülü faiz olarak kur dalgalanmalarına karşı bir garanti verileceğini belirtmekteydi. Yalnızca 2022 yılında yaklaşık 200 milyar TL'nin Hazine tarafından Kur Korumalı Mevduat için ödendiği, enflasyonun rekorlar kırdığı, bütçe açığı, cari açık ve dış ticaret açığının sunulan Yeni Ekonomi Modeli'nin aksi yönünde verilerle karşımıza çıktığı görülmüştür.

Yeni Ekonomi Modeli'nin iflası, 2022 yılının yukarıda belirttiğimiz her verisinde kendisini göstermiştir. Bu iflasın sonuçları şüphesiz Türkiye halkları tarafından acı bir şekilde deneyimlenecek, iktidarın yanlış ekonomi politikaları yurttaşların yaşamlarına doğrudan ve olumsuz bir şekilde etki edecektir. Bu sebeple acil bir şekilde önlem almak, ortaya çıkabilecek sorunlara yönelik çözüm odaklı tartışmalar yürütmek gerekmektedir.